

Maaseutujaosto

Aika: Maanantai 23. tammikuuta 2023 klo 12:00-15:00
Kokoustapa: Hybridi: Läsnäolotilaisuus, jossa Teams osallistumismahdollisuus
Osoite: Linnankatu 52 B, Turku (Varsinais-Suomen liitto)

Läsnä

Puheenjohtaja	Harri Livén	ELY-keskus, maatalousyksikkö
Sihteeri	Sakari Malmilehto	ELY-keskus, maaseutupalvelut
Jäsenet	Antti Jaatinen	ELY-keskus, maaseutupalvelut
	Johanna Mattila	ELY-keskus, maaseutupalvelut
	Sami Heinonen	Varsinais-Suomen liitto
	Terhi Ajosenpää	ProAgria Länsi-Suomi (poistui 13.39)
	Aino Launto-Tiuttu	MTK-Varsinais-Suomi
	Helena Fabritius	Åbolands svenska lantbruksproducentförbund
	Mikko Jaakkola	ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat
	Minna Rautalin	Suomen metsäkeskus (poistui 13.39)
	Timo Heikkilä	Maaseudun Työnantajaliitto MTA (saapui 13.02)
	Taina Wirberg	Paimion maaseutupalvelut
	Katariina Torvinen	Seutukuntien kehittämiskeskukset / Vakka-Suomi
	Minna Boström	Leader-ryhmät, ISB
	Taina Sainio	Leader-ryhmät, Jokivarsikumppanit (saapui 13.13)
	Pia Poikonen	Leader-ryhmät, Varsin Hyvä
	Ulla Kallio	Leader-ryhmät, Ravakka
	Maarit Teuri	Leader-ryhmät, Ykkösakseli (poistui 14.52)
	Tauno Linkoranta	Varsinais-Suomen kylätoiminta
	Ulla Nummila	Liedon maaseutupalvelut
	Simo Saarikallio	ProAgria Länsi-Suomi
	Veli-Matti-Pura	Someron maaseutupalvelut
	Maarit Tontti	Turku Business Region
	Petteri Ojarinta	MTK, metsälinja
	Leena Erälinna	Turun yliopiston Brahea-keskus (poistui 13.39)
	Kirsti Lepistö	Salon maaseutupalvelut
	Markku Paija	Loimaan maaseutupalvelut
	Aino Ukkola	Turku Business Region (saapui 14.04)
	Bjarne Westerlund	Finska Hushållningssällskapet
	Petri Puustinen	Vehmaan maaseutupalvelut
	Jukka Heinonen	Yrityssalo
	Leena Erälinna	Turun yliopiston Brahea-keskus (poistui 13.37)
	Ulla Knifsund	Maaseudun työntekijäliitot STTK, SAK, AKAVA (varajäsen)
	Mirja Junkola	Seutukuntien kehittämiskeskukset / Vakka-Suomi (varajäsen, poistui 14.49)

Lisäksi

Janica Vilén	Haloo maaseutu
Pekka Salminen	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Elina Laurila	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Esa Höglblom	Varsinais-Suomen liitto (saapui 13.31)
Tuomas Oikari	ELY-keskus (poistui 13.53)

1. Kokouksen avaus

Harri Liven avasi kokouksen 12.03

2. Läsnaolijoiden toteaminen sekä muutokset jaoston kokoonpanossa

Sihteeri kirjasi paikallaolijat ja etäyhteydenpäässä olevat.

Uudet jäsenet:

Johanna Mattila, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Jukka Heinonen, Yrityssalo (varajäsen Henna Kyyrä)

Aino Ukkola, Turku Business Region (Varajäsen Maarit Tontti)

Ulla Nummila, Liedon maaseutupalvelut (Varajäsen Nina Pohjanpalo)

Markku Paija, Loimaan maaseutupalvelut (Varajäsen Eeva Sirkkilä)

Kirsti Lepistö, Salon maaseutupalvelut (Varajäsen Jenni Sipponen)

Veli-Matti Pura, Someron maaseutupalvelut (Varajäsen Riikka Gustafsson)

Petri Puustinen, Vehmaan maaseutupalvelut (Varajäsen Ari Rotonen)

Taina Wirbergin varajäseneksi valittiin Susanne Mäkelä

Poisjättäytyneet jäsenet:

Seppo Jaakonmäki, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Peter Lustedt, Turku Business Region

Hilkka Halla, Yrityssalo

3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu oli lähetetty 11.10.2022. Myös läsnäolijoiden määrän perusteella voitiin todeta kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi

4. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Työjärjestys hyväksyttiin esityslistan mukaan

5. Pöytäkirjan tarkastajien valinta (2 kpl)

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Johanna Mattila ja Kirsti Lepistö

6. Saaristomeren suojelutyö. Hotspot ja tiekartta hanke / Mikko Jaakkola (johtava asiantuntija) ja Elina Laurila (erityisasiantuntija), Varsinais-Suomen ELY-keskus

Elina Laurila esitteli jaostolle Hot spot-tiekarttahankeen. Tiekartta sisältää 10 toimenpidettä maatalouden aiheuttamien ravinnehuuhtoutumien vähentämiseksi Saaristomeren valuma-alueella (vuoteen 2027 asti). Hankkeen perusteella olisi mahdollista vähentää ravinnekuormitusta yli 100 000 kg/P/vuosi ja rahoitustarve toimenpiteille olisi noin 18 miljoonaa €. Pullonkauloiksi todettiin lannan siirron tukemisen haasteet, lannoituksen kehittäminen (viljavuustiedot hankalasti saatavilla), peltojen vesitalouden hallinta, peltojen kasvipeitteisyys ja maanparannusaineiden käytön lisäämisen haasteet.

Mikko Jaakkola jatkoi esitystä KIPSI-hankkeen tiimoilta. Hanke aloitettiin vuonna 2019 ja ensimmäiset levitykset tapahtuivat vuonna 2022. Hanke kohdentui silloin Saaristomeren valuma-alueelle, mutta on myöhemmin laajentunut Uudellemaalle, Kaakkois-suomeen, Hämeeseen, Pirkanmaalle, Satakuntaan, Etelä-Pohjanmaalle ja Pohjois-Pohjanmaalle. Tavoitteena on käsitellä 100 000 ha peltoa koko hankealueella. Rahoitus hankkeelle tulee ympäristöministeriöltä ja EU:n elpymisrahoista (RRF). Saaristomerenalueella on tavoitteena saada kipsikäsittely 50 000ha. Tällä hetkellä tavoitteesta on täytetty noin puolet. Mikäli tavoite ei Saaristomeren alueella täyty, käytetään jäljelle jääneet varat muualle Suomeen. Levitystä tehdään vielä vuosina 2023-2024. Mikko kertoi myös, kuinka kipsikäsittely on mahdollista hakea ja miten itse levitys toteutetaan. Lisäksi muistutettiin kipsikäsittelyn vesistöhyödyistä. Hankkeessa on jatkuvaa vesistönseurantaa, joilla voidaan todentaa käsittelyn tehokkuus. Muistutettiin myös, että kipsikäsittely ei sovi jokaiselle lohkolle ja että viljelijöillä on myös mahdollista saada ilmaista kipsineuvontaa. Kipsinhaku on parhaillaan auki viljelijöille.

7. Saaristomeren suojelutyö, Pekka Salminen (kehittämisspäällikkö)

Pekka Salminen kertoi käynnissä olevasta Saaristomeren vaikuttavuusinvestointihankkeesta. Hanke on saanut Varsinais-Suomen liitolta AKKE-rahoitusta vuonna 2022. Hankkeen tavoitteena on kehittää vaihtoehtoisia rahoitusmalleja saaristomeren tilan parantamiseksi. Tavoitteena on tehdä Saaristomeren suojelusta kannattava sijoituskohde, johon yksityiset sijoittajat voisivat sijoittaa. Hanke sisältää myös suunnitelman julkisesta rahoituksesta, jossa

toteutetut toimenpiteet toteutettaisiin vaikuttavuuden ja tarjouskilpailun perusteella. Näillä toimilla on tarkoitus nopeuttaa ja mahdollistaa Saaristomeren ekologisentilan paraneminen. Hanke on ottanut mallia niin kotimaisista, kuin ulkomaisista projekteista. Suurimmat ongelmat ovat löytyneet byrokratian jäykkyydestä ja hitaudesta, mutta hanke etenee suunnitelman mukaisesti.

8. Varsinais-Suomen maakuntastrategia 2040+, Tilanne tällä hetkellä ja mitä odotettavissa / Sakari Malmilehto ja Sami Heinonen

Sami Heinonen kertoi maaseutujaoston pienryhmien tilanteesta. Ryhmät ovat koonneet maakuntastrategian toimenpiteitä ja hän toivoi ryhmäläisten antavan palautetta tai täydentävän toimenpiteitä vielä ennen 2.2.2023. Sakari Malmilehto kertoi pienryhmien kokoonpanoon tulevista muutoksista. Ruokaketjuryhmä on vielä ilman puheenjohtajaa, mutta kun puheenjohtajuus varmistuu, pyritään aktivoimaan pienryhmät uudelleen. Jaoston jäseniä toivottiin ilmaisevan sihteerille halukkuudet pienryhmiin. Uudet jäsenet tullaan jakamaan ryhmiin, kunhan kaikkien pienryhmien puheenjohtajat on saatu varmistettua.

9. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen tilannekatsaus + CAP 27-missä mennään?

Antti Jaatinen kertoi CAP27 tilannekatsauksen ELY-keskuksen näkökulmasta. Uudet lait ovat tulleet voimaan maaseudun kehittämisen ja maatalouden rakennetukien osalta. Vielä uupuu kuitenkin valtioneuvoston asetukset. Jaatinen näytti myös rakennetukien uudet tukiprosentit.

Jaatinen kertoi myös maaseutuviestinnän koordinaattorin tehtävän haun auenneen. Lisäksi painotettiin ELY:n roolia tulevaisuudessa koulutuksissa koskien maaseuturahastoa. Aikataulu koulutusten suhteen on vielä auki ja varmistuu kunhan ELY-keskuksen sisäiset koulutukset ovat valmistuneet.

Taina Wirberg kertoi CAP-tilanteesta YTA-alueiden näkökulmasta. Viljelijätukien haku on osittain auennut (EU:n eläinpalkkiot ja eläinten hyvinvointikorvaus) ja se on työllistänyt huomattavasti. Peltotukien osalta haku ei ole vielä auennut, mutta kyselyitä ja ohjeistusta on jouduttu antamaan runsaasti. Koulutukset uusien peltotukien osalta on vielä kesken ja YTA-alueilta toivottiinkin, että ELY-keskus aloittaisi osaltaan koulutuksen ja tiedottamisen mahdollisimman nopeasti. Työ koulutusten edistämiseksi olisi saatava alkamaan ennen ELY:n viestijän aloittamista.

10. Matkailustrategian ja Varsinais-Suomen matkailun tilanne? Esa Höglblom

Esa näytti Varsinais-Suomen matkailun ajankohtaiset asiat Varsinais-Suomen liiton ja Visit Finlandin tietojen perusteella. Matkailijoiden määrä ei ole vielä noussut koronaa edeltävälle tasolle, vaikka kasvua onkin tapahtunut viime aikoina. Myös Venäjän ja Kiinan matkailijat ovat vähentyneet merkittävästi. Saksasta ja Isosta-Britanniasta on tullut korvaavia turisteja, mutta ei samassa mittakaavassa menetettyjen osuuksien suhteen. Esityksessä muistutettiin myös matkailuparlamentin tilaisuudesta 7.2.2023 jossa maakunnan yrittäjät ja matkailutoimijat kokoontuvat keskustelemaan ajankohtaisista aiheista. Esa kertoi myös Turun, Paraisten ja Naantalin yhteistyöstä uuden Visit Turku Archipelago Oy:n tiimoilta.

11. Kehityskeskusten kuulumiset

Kehityskeskuksilta pyydettiin lyhyitä kommentteja, mikäli alueella on ajankohtaisia asioita, joita täytyisi tuoda maaseutujaoston tietoon. Kommentteja ei annettu.

12. Leader-ryhmien tilannekatsaukset

Leader-ryhmiltä pyydettiin lyhyitä kommentteja, mikäli ryhmissä on ajankohtaisia asioita, joita täytyisi tuoda maaseutujaoston tietoon. Kommentteja ei annettu.

13. Muut ajankohtaiset asiat

Ei muita ajankohtaisia asioita.

14. Seuraavan kokouksen ajankohdan päättäminen

Seuraavan kokouksen ajankohdaksi valittiin 23.5.2023 klo 12.00-15.00. Sihteeri lähettää jaoston jäsenille ja varajäsenille kutsun kalenteriin. Esityslista toimitetaan erikseen ennen kokousta. Ehdotuksia tulevan kokouksen kokouspaikaksi saa ehdottaa sihteerille kokouksen jälkeen. Puheenjohtajisto valitsee itsenäisesti tulevan kokouspaikan ja ilmoittaa siitä jaostolle hyvissä ajoin ennen seuraavaa kokousta. Kokous pidetään hybridimallina.

15. Kokouksen päättäminen

Harri Liven päätti kokouksen klo 15.03